

Erste Agrár Szemle

II. évfolyam 12. szám, 2019. december

ERSTE
Bank

#higgymagadban

Szerkesztői üzenet

Ideje számot vetni

A mezőgazdaságban nincs egyértelműen sikeres, vagy rossz év. Miközben a mutatók többsége idén rendben van, 2019 mellé azt érdemes feljegyezni, hogy olyan kihívások jöttek szembe, amelyek új irányokat fognak adni a szektornak. A sertéspestis, a hagyományos állattartás elleni támadások, a helyettesítő termékek, a zöldülés mind-mind arra figyelmeztetnek, hogy új idők jönnek. Nyertesek azok lesznek, akik ezt hamarabb megértik, és alkalmazkodnak.

Vegyük észre, a leggyengébb pont üt vissza. Ez pedig az együttműködés, a közös kommunikáció elégtelensége. Nem értünk szót a fogyasztóinkkal. Ehhez nem csak együtt kellene működni az agrár-értéklánc szereplőinek, hanem védekezés helyett frontális kommunikációs támadást kell indítani. Nem kis feladat. A valóság talaján kell tartani az attól nagyon elrugaszkodott manipulációt.

Lapunk második évfolyamának záró száma több ilyen hírt is értékel. Hírt adunk egy magánkezdeményezésről, amely közösségi érdeket szolgál, és mi magunk, az ERSTE Bank is a tettek mezején bizonyítjuk elkötelezettségünket az agrárium mellett.

Szeretnénk, ha részt vennének egy rövid felmérésben. Fejlesztéseinkkel úgy tudunk továbbra is a piac előtt járni, ha tudjuk, Önöknek mire van szüksége. Kérjük, jelezenek vissza nekünk, menjünk együtt elébe a kihívásoknak!

Nem feledjük felhívni a figyelmüket a kamattámogatásos konstrukcióra, amelyet véleményünk szerint nem szabad kihagyniuk. Bankunk az első, ahol ezt a terméket mind a lízing, mind a beruházási hitelek oldalán sikerrel igényelhetik.

Szeretetteljes ünnepeket, jó termést, korrekt árat kívánunk minden olvasónknak!

Mivel azt tapasztaljuk, hogy olvasótáborunk nagy ütemben bővül, és a másodlagos közlések is egyre gyakoribbak, felhívjuk a figyelmet arra, hogy lapunk első két évfolyamának számai megtalálhatók internetes oldalunkon:

<https://www.erstebank.hu/hu/ebh-business/kisvallalkozasok-mikro/erste-agro/elemzesek-sajto-megjelenesek>

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	1
Felmérés	3
Menjünk együtt elébe a változásoknak!	3
Agrárpiacok	4
Erős decemberre számít a Pulykaszövetség	4
Lengyelország kerítést húz, a németek műdisznókon gyakorolják az állományfelszámolást	6
Statisztika	7
Kiemelt téma	8
• Miért előnyös beruházási hitelhez a kamattámogatás igényelni?	8
• Kik igényelhetik a kamattámogatást?	8
• Milyen mértékű a kamattámogatás mértéke?	9
• Milyen beruházáshoz NEM igényelhető kamattámogatás?	9
Erste Agrár elemzés	10
• Állati, ami itt folyik!	10
• Képek az Erste agrár-életéből	12
Kapcsolatok	12

Felmérés

Menjünk együtt elébe a változásoknak!

Az Erste Bank agrárpiaci sikereit elsősorban Önöknek, ügyfeleknek köszönheti. Ehhez elkötelezett munkatársaink, szakmai felkészültségünk is ugyanúgy hozzátartozik, mint a mindig a piac előtt járó fejlesztéseinek.

Annak érdekében, hogy Önökkel közösen fel tudjunk készülni a jövő évben várhatóan elkezdődő, az **osztatlan közös földterületek** rendezését célzó programra, arra kérjük tisztelettel, hogy adjon rövid jelzést számunkra ezzel kapcsolatos elképzeléseiről! A mindössze két kérdés kitöltése egy percet vesz igénybe az Önök részéről, de nekünk nagy segítséget jelent, hogy megfelelő stratégiát alakítsunk ki az ügyfélkörünk igényeit mindinkább kielégítve.

[Anonim kérdőívünket itt tudja kitölteni](#)

Közreműködését köszönjük!

Agrárpiacok

Erős decemberre számít a Pulykaszövetség

Mintegy 10 százalékkal bővül a pulykahús belföldi forgalma decemberben az év többi hónapjához viszonyítva a Magyar Pulykaszövetség szerint, és az exportban is hasonló mértékű növekedésre számít az év utolsó hónapjában a szakmai szervezet.

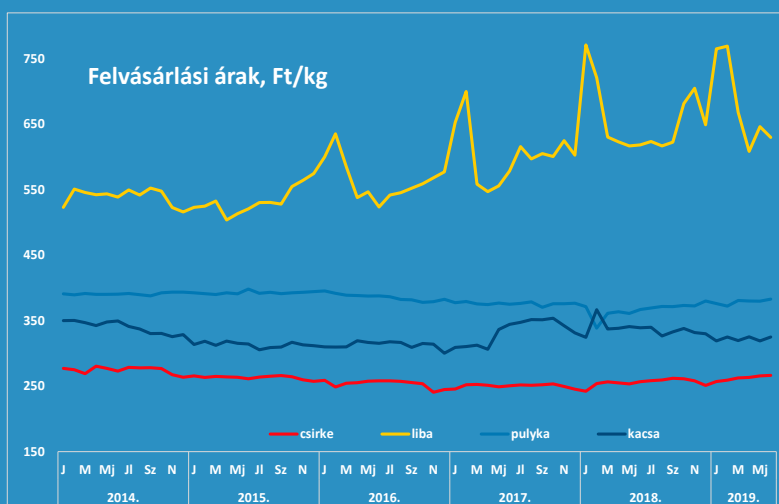
Erste kommentár

A pulykaszektor versenyképesszere kiemelkedően nagy. A csirkehússal vívott harcuk nem kecséget nyeréssel, de a piac – elsősorban az export vonalán – bővül. Ennek tudható be, hogy a termelés 40 százaléka külföldön talál vevőt. Az évi 100 ezer tonnás, élősúlyban számított vágás, ami 7 milliót alulról közelítő egység vágását jelenti, úgy tűnik stabil szintet képez.

A NAIK AKI vágási statisztikája szerint pulykából 5,2 milliót vágtak 2019. I–IX. hónapban, ami 2 százalékkal több, mint az előző év hasonló időszakában.

Miközben az árgörbe nagyon egyenesnek tűnik, a pulykavágók-feldolgozók nyeresége leginkább az alapanyagártól függ. A pulyka felvásárlási ára az első 10 hónapban 3,3 százalékkal emelkedett, ami a legnagyobb arány a baromfifélék árváltozásai között. Ugyanakkor a fogyasztói árak ennél magasabb arányú növekedést mutatnak. Ez decemberben tovább folytatódik. Ki kell emelni, hogy a mért termékeknél ez a feldolgozók értékesítési árában érzékelhető.

A kereslet bővülés összefüggést mutat a sertéstermékek áremelkedésével, a helyettesítő hatással. A pulykahús ebből a szempontból nagyon jó alternatíva. Kár, hogy nem ültek fel a hullámra egy fogyasztás-élénkítő marketing kampánnyal.

Forrás: KSH

A két meghatározó pulykavágó a piac kétharmadát képviseli. Ez a koncentráltság a versenyképesség növelési kényszer fényében indokolt is. A pulykahús belföldi piacának növekedésére az Erste Agrár Kompetencia Központ inkább értékben számít az előttünk álló években. Ez feltételezi az innovációs aktivitás további erősödését.

Az export vonalán azonban látunk további, a környező országokban és távolabbi piacokon egyaránt bővíthető lehetőségeket. A hagyományos állattartást támadó irányzatok nyomására reagálnia kell a pulykásoknak is. Meg kell mutatniuk, hogy az állatok nem szenvedések, hanem igényeknek megfelelő környezetben nevelkednek. Így tudják genetikai adottságaikat kiteljesíteni.

Komolyan veszi az Európai Bizottság az unió zöldítését

Az Európai Bizottság 100 milliárd euró értékű beruházást kíván mozgósítani, hogy segítse az unió gazdaságainak környezetbarátabbá válását az éghajlatváltozás elleni fellépésének jegyében – mondta Ursula von der Leyen, a bizottság elnöke szerdán Brüsszelben. „Az európai Green Deal egyrészt a kibocsátás-csökkentésre irányul, másrészt a munkahelyteremtésre és az innováció ösztönzésére. Célunk, hogy összhangba hozzuk gazdaságainkat a bolygónk érdekeivel.”

Erste kommentár

Megmondtuk, vagy nem mondtuk meg? Megmondtuk... A klímakatasztrófát kikerülő úton ágazatokat fognak szorongatni és megjósoltuk már az első tervek eredőjeként, hogy az agrárium gyenge pozícióban van ebben a harcban. Az újonnan felálló Bizottság még inkább zöld színben akar fellépni, ami egyértelműen politikai indíttatású támadás egy szektor ellen, de ez a szavazók kérésére történik. A szennyezés kis része (nagyjából 10 százalék) származik csak az agráriumból. Azt kell azonban látni, hogy a fogyasztó szemében az agrárium környezetileg károsabb képben tűnik fel, mint az energia-, vagy építőipar, pedig éppenséggel az ellenkezője igaz. Látható (például a Mercosur kapcsán is), hogy a mezőgazdaságot használják fel áldozati bárányként problémák áthidalására. Ez mindannyiunkat óvatosságra kell, hogy intsen és összefogásra bátorítson.

Abban mindannyian egyetértünk, hogy gyermekeink jövője érdekében lépéseket kell tennünk, és kontinensünk klíma-semlegessé tétele egy fontos lépés lenne ennek érdekében, amit 2050-re céloztunk be. A korábbi vázlat során az alábbiak látszanak csapásirányként az agráriumban: ökoszisztéma és a biodiverzitás megőrzése című fejezetben a Bizottság azt javasolja, hogy „vizsgálják felül a mezőgazdaságot és az erdőgazdálkodást érintő összes hatályos jogszabályt annak biztosítása érdekében, hogy az összhangban álljon a megújult éghajlati és biodiverzitási törekvésekkel”.

És a „farmtól a villáig” stratégia keretében az EU végrehajtója szándékozik elfogadni „a peszticidek alternatíváinak eszköztárát” és megváltoztatni az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatási szabályokat „a fogyasztók tájékoztatásának javítása érdekében”.

Végül a Bizottság célja a levegőre, a vízre és a vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata annak érdekében, hogy „kiküszöböljék a szennyezés valamennyi forrását”. Mindezt a kialakítandó zöld cél érdekében teszik, aminek a mottója a 'Ne árts!' lesz. Erről az anekdota jut eszembe, hogy egy tibeti papi rend egyszer elutasított minden étkezést, mert azzal ártanak valakinek (nem szántottak, mert azzal a földben lévő kukacokat károsítják, a növények élete is megsemmisül...stb.), majd pedig rövid időn belül éhen-haltak. Biztosak lehetünk benne, hogy ha nem tudunk hatékonyan fellépni az agrárium érdekében, akkor felfalják az ágazatot. Vagy belülről, vagy kívülről.

Lengyelország kerítést húz, a németek műdisznókon gyakorolják az állományfelszámolást

Sokasodnak a terepgyakorlatok. A német hatóságok eljuttatják, hogy keresőkutyákkal rábukkannak egy fertőzött vaddisznóra, a kitörési pontot hermetikusan lezárják, drónokkal ellenőrzik a környéket, és megkezdik az itteni vaddisznó- és házisertés-állományok felszámolását. Az aggodalomra egyre több az ok: az utolsó kitörési pont már csak 40 kilométerre van a német határtól.

Erste kommentár

A lengyel kerítés egy olyan védelmi vonal, ami 150 kilométerre lesz a német határtól. Egyrészt, védeni szeretnék a legsűrűbb állománnyal bíró tartományokat, másrészt, a németeket.

Az aggodalmak az árakkal együtt tovább nőnek. A decemberi Portfólió agrárkonferencián feltettem ugyazt a kérdést a hallgatóságnak előadásom elején, amit az augusztusi rendezvényen. Már sokkal kisebb arányban láttak inkább lehetőséget a járványban, mint veszélyt.

A veszélyt az emberi tényezőben sokkal inkább látom, mint a vaddisznókban. A telepi higiénia, a biztonsági intézkedések hatékonysága csak megfelelően felelős vezető és munkavállalói kör kérdése.

Mivel a vakcina továbbra sincs látótávolságban, a betegség nyugati irányú mozgása csak lassíthatóan tűnik. Ha mégis pozitívan szeretnénk megközelíteni a helyzetet, akkor azokra hivatkozom, akik feltették kezüket, és lehetőséget látnak a sertéspestis terjedésében. Ők azok ugyanis megfelelő üzemekkel, dolgozókkal, vezetőkkel dicsekedhetnek, így a jövedelmezőségük jelentősen emelkedik.

Meddig drágul a tojás?

Az idén sem lesz hiány tojásból a karácsonyi szezon előtt, ráadásul a termelők többsége szerint az árak sem emelkednek tovább.

Az állatvédők akcióinak köszönhetően egyre magasabbak az állatjóléti elvárások. Senki nem akar a tyúköltben dolgozni, de azt szeretné, ha kézzel szednék a tojást - mondta Pákozdi Gergely.

Erste kommentár

A cselekvő ember dícséretével már több alkalommal találkozhattak e lap hasábjain. A ketreces tojás védelmében több cikk is született, de nagyon fontos, hogy képi anyag is alátámassza az érveket. Ilyen az alábbi linken elérhető film, amely több kereskedelmi csatornán is látható.

<https://www.youtube.com/watch?v=bBg-Kv888k>

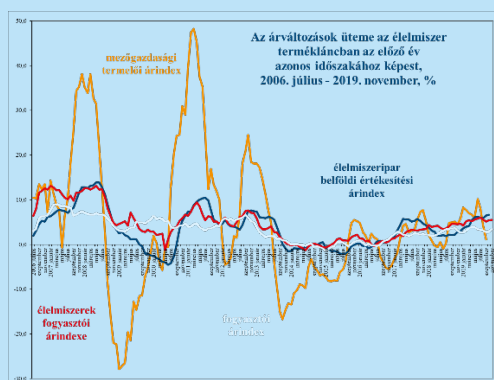
Nem elég szakmai körökben egymást győzködnünk arról, hogy igazunk van, és e támadások szakmaiságával baj van. A cél a fogyasztó meggyőzése. Bele kell állni. Ő megtette. Nem várt senkire. Mindannyiunknak elő kell vennünk eszköztárunkat (közösségi oldalak, sajtókapcsolatok, családi rendezvények, stb.).

A fogyasztó egyre távolabb kerül a mezőgazdaságtól és az élelmiszeripartól. Ez azért nagyon veszélyes, mert az orránál fogva lehet vezetni mi jó neki és mi nem. A hitelesség csak azután merül fel, ha valami cáfolódik, de a csak a címszavakat olvasó, a negatív üzenetekre egyre inkább fogékony fogyasztó agyában akkor már nyomot hagy az üzenet.

Statisztika

Kiegyensúlyozott ármozgás az élelmiszer termékfolyban

A mezőgazdasági árak emelkedései üteme a nyár óta csökken, az infláció emelkedik. A lánc két végének ellentétes mozgása révén - az év eleje óta kumulálva - az egész élelmiszer termékfolyban csaknem egyenletes az ármozgások mértéke. Miért érdekes ez az Ön számára? Azért, mert rég látott kiegyensúlyozottság látszik a láncban. Minden láncszem tud áremelést elérni. Az ördög persze a részletekben rejlik (lásd húsipar) de úgy tűnik javul az élelmiszeripar ár-érdekérvényesítő képessége is, ami fenntarthatósági szempontból nélkülözhetetlen, hiszen továbbra is övé a leggyengébb láncszem jelző.

Forrás: KSH

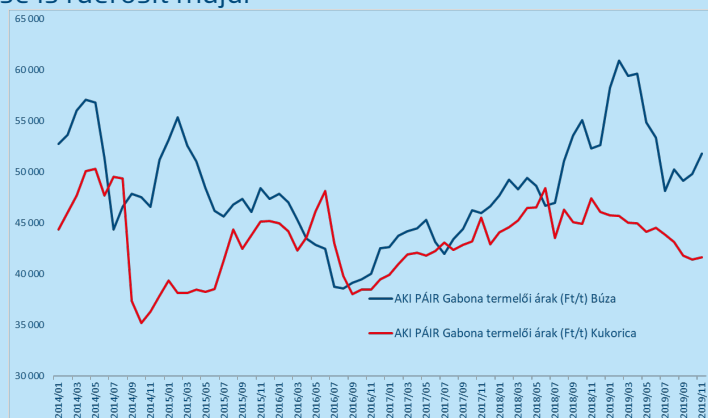
	mezőgazdasági termelői árindex	élelmiszeripar belföldi értékesítési árindex	élelmiszerek fogyasztói árindexe	fogyasztói árindex
2007	22,2	8,4	11,5	8,0
2008	-2,7	10,4	10,2	6,1
2009	-9,5	0,5	4,4	4,2
2010	16,8	-1,1	3,2	4,9
2011	19,3	8,0	6,6	3,9
2012	15,4	5,2	5,9	5,7
2013	-7,8	3,9	2,8	1,7
2014	-6,1	-0,4	-0,4	-0,2
2015	0,4	-1,2	0,9	-0,1
2016	-3,8	0,2	0,7	0,4
2017	5,6	4,7	2,8	2,4
2018	2,7	2,5	4,2	2,8
2019*	5,8	5,5	5,4	3,3

*az év eddig eltelt időszaka

Téli szünet a gabonapiacson?

Most feltűnően nagy a csend a gabonapiacson. Mi lesz ebből a jövő év elején? Ha csak abból indulunk ki, hogy a globális termelés magasabb a felhasználásnál, így a 2019/20-es gazdasági évben emelkedik a búza globális készlet szintje, akkor nem várhatunk a jelenleginél kedvezőbb árakat az előttünk álló hónapokban sem. Ha viszont ehhez hozzá tesszük, hogy Ukrajna már kivitelének nagy részét teljesítette, kaphat több levegőt a többi térségbeli szállító. Ez azonban nem jelenti azt, hogy tartóssá válhat a napjainkban érzékelhető áremelkedés. Erre legfeljebb a magas minőségű tételeknél számíthatunk jövő tavasszal.

A globális kukoricatermés ugyan elmarad a felhasználástól, az ukránok azonban ismét tovább növelik exportjukat, ami nem kecsegtet áremelkedéssel. Ráadásul erre a brazil termés megjelenése is ráerősít majd.

Kiemelt téma

Ebben a hónapban az Agrárminisztérium által meghirdetett (42/2019 AM rendelt) beruházási hitelekhez igényelhető 80 %-os kamattámogatási programot mutatjuk be, amely akár „NHP FIX” forrással is kombinálható. A támogatás célja, hogy a program kiírásainak megfelelő agrárvállalkozások hosszú távú, rendkívül alacsony kamatozású forráshoz juthassanak.

Milyen típusú hitelekhez igényelhető kamattámogatás?

- Induló beruházáshoz nyújtott beruházási hitelhez.
- A kamattámogatás NHP FIX forrással kombinálható.
- Fontos: A beruházást nem lehet megkezdeni¹, amíg a kamattámogatási kérelem a Magyar Államkincstárhoz továbbításra nem kerül.

Miért előnyös beruházási hitelhez a kamattámogatás igényelni?

- Mert jelentősen csökkenti a beruházási hitel kamatterheit így a beruházás költségeit.
- Mert az ügyfélnek a hitel teljes futamideje alatt nettó kamatot kell csak fizetnie.
- Mert a finanszírozó bank átvállalja a kamattámogatás igénylésének lebonyolítását.
- Mert a kamattámogatás nem terheli az ügyfél de minimis keretét.

Kik igényelhetik a kamattámogatást?

- Mikro- kis- és középvállalkozás esetén azok a vállalkozások, akik
  - elsődleges mezőgazdasági termeléshez-
  - mezőgazdasági termékfeldolgozáshoz, - forgalmazásához-
  - erdőgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó beruházási hitelt kívánnak igénybe venni, míg
- nagyvállalat esetén azok a vállalkozások, akik
  - Közép-Magyarországi régió kívüli más régióban induló mezőgazdasági termékfeldolgozási-, forgalmazási- ill erdőgazdálkodási célú (de nem pótló beruházás)- vagy
  - Közép-Magyarország régió támogatható területén induló, új gazdasági tevékenység végzésére irányuló mezőgazdasági termékfeldolgozási, - forgalmazási, illetve erdőgazdálkodási célú beruházást kívánnak megvalósítani.
- rendelkeznek a számlával a Magyar Államkincstár (MÁK) Ügyfél-nyilvántartási rendszerében
- kamattámogatási kérelem benyújtásának időpontjában
  - nem áll csőd-, felszámolási, végelszámolási, kényszertörlési vagy végrehajtási eljárás alatt,
  - nem rendelkezik lejárt adó- vagy adók módjára behajtható köztartozással (kivétel, ha részére az adóhatóság fizetési halasztást, vagy részfizetést engedélyezett),
  - nem minősül nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak,
  - nem rendelkezik állami kezesség, állami garancia vagy viszontgarancia beváltásából eredő, állammal szembeni tartozással,
  - rendelkezik a kezesség folytatásához hatósági engedéllyel,

---

¹ Beruházás megkezdése:

- a) építési munka esetén az építésre vonatkozó első visszavonhatatlan kötelezettségvállalás időpontja, építési naplóba történő első bejegyzés, vagy a beruházás célját szolgáló első tárgyi eszköz megrendelésének napja
- b) tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése esetén a vállalkozás általi első jogilag kötelező érvényűnek tekintett megrendelés napja,
- c) olyan egyéb kötelezettségvállalás, amely a beruházást visszafordíthatatlanná teszi,

- nem áll uniós támogatás visszafizetésére kötelező határozat hatálya alatt,
  - nem áll az EU Bizottság által állami támogatás visszafizetésére kötelező határozat hatálya alatt,
  - rendezett munkaügyi kapcsolatokkal és átlátható szervezettel rendelkezik a 2011. évi CXCV. tv. alapján
  - jogosultak támogatás igénybevételére (pld. Nincs NAV tartozásuk, nem állnak csőd/felszámolás alatt stb.)
- Tevékenységük szempontjából megfelelnek a kamattámogatási program feltételeinek,
  - A megvalósított beruházást kkv-k esetén legalább 3 évig, míg nagyvállalatok esetén legalább 5 évig működtetik.

Milyen mértékű a kamattámogatás mértéke?

- Ügyleti kamat 80%-a,

Milyen devizanemű beruházási hitelhez igényelhető kamattámogatás?

- Forint hitelhez

Milyen összegű beruházási hitelhez igényelhető a kamattámogatás?

A beruházási hitel összege beruházásonként és ügyletenként

- minimum 3 millió forint,
- maximum²:
1.300.000.000,- Ft. elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó beruházások esetében
2.000.000.000,- Ft. mezőgazdasági termékfeldolgozáshoz vagy –forgalmazáshoz és erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó beruházások esetében

Milyen futamidő hitelhez igényelhető kamattámogatás?

- Minimum 3 éves, maximum 10 éves futamidejű hitelhez

Milyen beruházáshoz NEM igényelhető kamattámogatás?

- Vidékfejlesztési Programból vagy a Strukturális Alapok egyéb operatív programjából támogatást nyert beruházásokhoz,
- öntözési beruházáshoz, vízvezetési munkálatokhoz,
- termőföld vagy üzletrészvásárláshoz, létesítmény felvásárláshoz,
- induló beruházás által létrehozott munkahelyek két évre számított becsült bérköltségéhez,
- széles sávú hálózatok fejlesztésére irányuló beruházáshoz,
- kutatási infrastruktúra-fejlesztéshez,
- termelési jogok, támogatási jogosultságok és egynyári növények vásárlásához vagy telepítéséhez; élő állat vásárláshoz,
- az uniós szabványoknak való megfelelést szolgáló beruházások a fiatal mezőgazdasági termelők számára a gazdálkodói tevékenységük megkezdésétől számított 24 hónapon belül nyújtott támogatás kivételével;

Jelen ismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

---

2 NHP FIX forrás esetén maximum 1 Mrd Ft / NHP Fix program / teljes ügyfélcsoport

Erste Agrár elemzés

Állati, ami itt folyik!

Kezdődik az évértékelések időszaka. Kezdjük a legtöbb kihívással küszködőkkel, az állattartókkal! Számukra ez az év több olyan új frontot is nyitott, amely örökre megváltoztatja jövőképüket. Ezek helyén való kezelése nagyon fontos. Ha bagatellizálunk, sok fogyasztót fogunk elveszíteni.

Az első dominók már ledőltek

Ahogy nő a városiak aránya a társadalomban, úgy szakadunk el a vidéki, természeti környezettől. Ezzel sajnos együtt jár az, hogy nincs valós képünk az állattartás körülményeiről, így orrunknál fogva vezetnek minket olyan szervezetek, akik tájékozatlanságunkból kovácsolnak gazdasági, politikai tőkét maguknak. Vegyük észre: az emberi szervezet tápanyagigénye nem kerül szóba az ajnározás során!

Az, hogy a német gazdák november 26-án már másodjára tüntettek a szigorítások ellen azt jelenti, hogy nem akarnak bűnbakokká válni.

Nyilván egyet értünk a Föld védelmében. Csökkentsük a szennyezést, a hulladékok mennyiségét. Azt ugye tudják, hogy amikor a háztartásokat ostromozzák a sok hulladék termeléséért, valójában nem jól céloznak. A legtöbb hulladékot az építkezések, a bányamunkák és a feldolgozóipar termelik, messze többet, mint a lakosság. Ez persze nem azt jelenti, hogy ne kellene mindent megtennünk a háztartások hulladékcsökkenésére frontján, de az arányok eltorzítása súlyos veszélyek forrása a közgondolkodásban.

Ez az analógia az állattenyésztéssel összefüggésben is igaz. Az üvegházhatású gázok mintegy 80 százalékát a fosszilis energiahordozók elégetése termeli (beleértve az erdőégetést is). Messze lemaradva jön a mezőgazdaság és az ipar (10 illetve 9%). Akkor mentjük meg a Földet, ha hús- és tejhelyettesítőket fogyasztunk?

Nehéz a bűnbakkeresést elvonatkoztatni attól, hogy közben forradalmian új típusú élelmiszerek jelennek meg a piacon. Egyik oldalon, feltűnően egyre sűrűbben találkozunk „leleplező” cikkekkel, amelyek az intenzív állattartásról kialakult, és a hagyományos húsfogyasztással kapcsolatos fogyasztói képet rombolják, másik oldalon a világmegváltó helyettesítő termékek lelkes éljenzése. Ez már a tejnél is tehenet nem látott, alkotóiból 'összeeskábált' termékek fejlesztését jelenti.

Immár a boltokban is vehetünk húshelyettesítő termékeket, nem csak gyorséttermekben. A terjedés sokkal gyorsabb, mint azt gondoltuk volna. Ettől még nem kell pánikolni a hagyományos mezőgazdaságnak és élelmiszeriparnak, de ideje beleállni a harcba, és menteni, ami a menthető.

Ezekről kevésbé e lap olvasóit kell meggyőzni. Sokkal inkább a lehető legszélesebb közvéleményt kell elérni. Láthatóan ugyanis propaganda-háború, amiről szó van. Az állattartás-ellenesség mindennapi életünk részévé vált, és lassan, de örökre átrendezi a húspiacot.

Mint minden változásban, ebben is vannak lehetőségek. Azok, akik be tudnak állni e trendekbe, illetve kisebb szegmenseket tudnak nyitni az oldalvizén, nyertesekké válhatnak. A világ nagy húsipari cégei például sorra jönnek ki alacsony hústartalmú, illetve húsmentes termékekkel. Alapelvük ugyanis nem változott: a kereslet minden szegmensét ki kell elégíteni. Különösen a magas hozzáadott értékűeket. Márpedig ezen innovációk éppen ezt a képet sugallják.

Ez már óriási dísznóság

A másik idén szélesre nyílt front az afrikai sertéspestis gyorsuló terjedése, ami nem csak áremelkedéseket, hanem piaci lehetőségeket is hoz/hozott. Az év első kilenc hónapjában az élőállatok felvásárlási ára 7,6 százalékkal emelkedett, ami leginkább a sertés 15,5 százalékos áremelésének köszönhető. Azt is tudjuk, hogy a sertésár azóta is emelkedik, nyugodtan kijelenthetjük, hogy jövőre is emelkedni fog. Annak fejtegetésébe, hogy Kínában és egész Ázsiában mi folyik, már nem merülnék bele, a lényeg az, hogy a szinte megállíthatatlanul terjedő járvány átformálja a világ sertésstartását és piacát. Ahol felbukkant, ott a kisüzemi sertésstartásnak leáldozott, de a nagyobb üzemek is csak a technológia fegyvelem, az üzemi higiénia alapos megerősítése után maradnak élet- és piacképesek. Hozzá kell tenni, hogy járványügyi szempontból lehet egy kis-közepes üzem is jól működő. Ez elsősorban a vezetés és az ott dolgozók szemléletén múlik.

Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint a mostani áremelkedés a jövő év nyaráig fog tartani, amit korrekció követ, amely nem jár majd jelentős visszaeséssel, kisebb hullámokat fog hozni. Nettó importőri pozíciónk mind az élő sertés, mind a sertéshús vonatkozásában fennmarad. Az emelkedő alapanyagárakat a húsipar nem tudja teljes mértékben a vevőire hárítani, sem hatékonyság-növeléssel ellensúlyozni, így szűkül a mozgáster, jövedelmezősége.

A még soha nem látott mértékű sertéspiaci zűrzavar a többi haszonállat piacára is hatással van, és a húsfélék világpiacának látványos élénkülését hozta. Az EU sertéshús-exportja például az első kilenc hónapban 16,2 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Az unió egész éves várakozása 20 százalékos bővülés, és jövőre további 13 százalék export-növekedésre számít a Bizottság. Ezzel párhuzamosan a baromfi-exportban is jelentős volt ekkor az EU kivitelének bővülése (8%).

A marhaszektorban továbbra is az élő kivitel a meghatározó, így a világpiaci zavarból adódó szívóhatás kevésbé érzékelhető. A NAIK AKI kiadványa szerint Magyarország élőmarha-exportja 16 százalékkal nőtt 2019 első nyolc hónapjában az egy évvel korábbihoz képest. A legtöbb szarvasmarhát Ausztriába szállították, ahova 40 százalékkal nőtt a kivitel, míg a második legnagyobb célpiacra, Törökországba 35 százalékkal kevesebb szarvasmarha került. Húsmarha termelésünk a kedvező támogatási és piaci viszonyokon alapulva növekszik.

A magasan integrált baromfi termékláncban az árak bebetonozódtak, alig változnak idén. A csirkehús exportja azonban mennyiségben 12,0 százalékkal nőtt az első nyolc hónapban, miközben importja csökkent. A pulykahús esetében a trend fordított. Miközben a húsfélék közül tartósan a baromfihús iránti kereslet növekszik leggyorsabban a világon, itt sincs kolbászból a kerítés. Az európai piacon a jóváhagyás előtt álló EU-Mercosur megállapodás borzolja a kedélyeket. A hatékonysági verseny hatalmas, ez pedig a beruházásokban is nagy tempót diktál. Ez jól érzékelhető a hazai baromfiszektorban is.

Azok az értékrendi zavarok, amelyek az állati termékek terén igen súlyos veszélyt jelentenek, különösen kézzel foghatóak a tojáspiacon. A ketreces tojás elleni fellépések tisztán érzelmi alapon születnek, és szembe mennek a tudományos tényekkel. Persze az állattartás körülményeit csak akkor védhetjük meg, ha azok valóban kifogástalanok. Ha a németországi esetekhez hasonló gyakorlatokkal érvelni lehet, akkor megállíthatatlan lesz a lejárató propaganda-háború. Tisztában kell lennünk azzal, hogy e törekvések politikai erővé váltak, és döntéshozói helyzetbe kerültek. Éltünk már meg uniós szintű jogszabállyá váló állatvédelmi törekvéseket, de a mostani mozgalmak minden elképzelésünket felülmúló szigort hozhatnak.

Mikor, ha nem most fog össze az állattartók társadalma?

Mikor, ha nem most harsogja egységesen, hogy állataink jól érzik magukat, amire kimagasló termelési teljesítményük a bizonyíték?

Mikor, ha nem most gyorsítja fel fejlesztéseit, növeli hatékonyságát?

Képek az Erste agrár-életéből

Az Erste Bank belépett a GMO-mentes Magyarországért Egyesületbe

A magyar mezőgazdaság az előtte álló kihívásoknak csak az összefogás kiszélesítésével tud megfelelni. Mint a szektor meghatározó finanszírozója, az Erste Bank Zrt. oda áll minden olyan kezdeményezés mellé, amely ezt elősegíti. A GMO-mentes Magyarországért Egyesület az egyik legjobb példával szolgál arra, hogy közösségi célokat az egyéni célok elé helyezve hogyan lehet közös értéket előállítani.

Az Erste Bank értékrendjébe, az általa immár 200 éve képviselt elvek közé az Egyesület célkitűzései pontosan illeszkednek. Szerdahelyi Róbert az Erste KKV igazgatója az esemény kapcsán elmondta - A GMO-mentes Magyarországért Egyesülethez pártoló tagként való csatlakozásunkkal nem csak az annak céljaival való azonosulásunknak szeretnénk formát adni, hanem piaci erőnket latba vetve szeretnénk azok megvalósulását is elősegíteni. Tisztelgünk a tagok, az összefogás előtt. Ahogy azt az elmúlt évek agrárpiaci sikerei is alátámasztják, az Erste Bank stratégiai, szakmai partnert lát az agrárium szereplőiben. A szakmaiság, a személyesség, és a munkánk szenvedélyes szeretete az, ami mentén ezt a kapcsolatot kölcsönös sikerekre váltjuk. Ha csak az elmúlt két évet nézzük, agrárpiaci portfólióink 56 százalékkal bővült. Ehhez nem csak kiváló csapatmunka kellett, hanem saját agrárszakmai műhelyünk, az Erste Agrár Kompetencia Központ támogatása is.

A Központ vezetője, Fórián Zoltán ehhez azt tette hozzá, hogy az Erste koncepciója alapvetően különbözik a versenytársakétól, hiszen egy agrártanácsadói banki modellt dolgoztak ki és működtetnek. Ez azt jelenti, hogy a bank agrárszakértő csapata nem csak a hitelezési folyamat minden fázisában működik közre, hanem az ügyfelek irányában is széles tanácsadói palettát kínál. Elemzéseik, előrejelzéseik, személyes stratégiai tanácsadói munkájuk a bizalom, a partnerség fontos építőköve.

Szerdahelyi Róbert hangsúlyozta, az Erste folyamatosan fejleszti agrárpiaci termékkínálatát, az utóbbi hetekben megújult földhitel termékük, és a kamattámogatásos beruházási programban is aktív résztvevők.

A GMO-mentes Magyarországért Egyesület két alapító tagja, Zászlós Tibor az egyesület elnöke és Kulik Zoltán örömet fejezte ki az Erste csatlakozása kapcsán. Céljuk világos, a GMO-mentes élelmiszerlánc minél teljesebb megvalósítása. Érdekképviselő, szakmai koordináló, lobby, ismeretterjesztő tevékenységük során számítanak az Erste támogatására. A felek az együttműködés számos pontját érzékelik. Szakmai fórumaikon, kiadványaikban teret adnak egymásnak, közösen, egymást erősítve dolgoznak a magyar agrárium hozzáadott

értékének növelésén, amely többek között a GMO-mentes termékekben is testet ölt. Együttműködnek a GMO mentes élelmiszerlánc működtetésében rejlő lehetőségek kiaknázásában, eredet megjelölések, tanúsító védjegyek védelmének és használatának elősegítésében, valamint a GMO mentes élelmiszerek fogyasztásának népszerűsítésében.

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ

agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Becske Dávid
Telefon: +36 30 689 2569
david.becske@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzletámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

Mindenütt kéznél vagyunk

Észak-Kelet Magyarországi Vállalati Régió

Az Erste Bank Észak-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj Zemplén, Szabolcs Szatmár Bereg megyékre terjed ki.

A Régió minden megyeszékhelyen (Salgótarján, Eger, Miskolc, Nyíregyháza)

rendelkezik Vállalati Irodával. A Régióvezető, Sumi Csaba okleveles vállaltgazdasági agrármérnök végzettséggel is rendelkezik. Az Észak-Kelet Magyarországi Régió aktívan hozzájárult az Erste Bank agrárhitel állományának elmúlt 2 évben nyújtott 60 százalékos növekedéséhez, a régió a 2017-es évben 38 százalékkal növelte agrár hitelportfólióját, míg a teljes hitelállománya 26 százalékot növekedett.

A Régió aktívan együttműködik az Erste Bank Agrárkompetencia központjával, így az agrárium szereplőinek személyre szabott finanszírozási megoldásokkal áll a rendelkezésére.

A Régió kollégáinak több éves gyakorlata van az agrárium és a mezőgazdasági cégek finanszírozásában.

A Régió sikereinek titka, hogy a kollégák proaktívan mindig a legjobb szakmai és finanszírozási megoldásokat keresik az agrárium szereplőinek, miközben ismerik a szektor működését is.

Kit keressek?

Sumi Csaba - Régióvezető

+36 30 505 0107

Csaba.Sum@erstebank.hu

Gulyás László - Eger

+36 20 991 0150

Laszlo.Gulyas@erstebank.hu

Pádárné Teleki Mónika - Salgótarján

+36 30 699 0026

Monika.PadarnTeleki@erstebank.hu

Újvári Róbert - Nyíregyháza

+36 20 329 2222

Robert.Ujvari@erstebank.hu

Jánosik Anita - Miskolc

+36 30 516 9836

Anita.Janosik@erstebank.hu